

Uchwała Nr 1/2024
Komisji Habilitacyjnej
z dnia 23 września 2024 roku

w sprawie wyrażenia opinii w sprawie nadania
stopnia doktora habilitowanego Panu Henrykowi Jarosiewiczowi

Na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 uchwały Nr 131/2019 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 września 2019 r. w sprawie trybu postępowania w sprawach o nadanie stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego w Uniwersytecie Wrocławskim (z późn. zm.), Komisja habilitacyjna powołana przez Radę Dyscyplin Naukowych Pedagogika oraz Psychologia dnia 3 kwietnia 2024 roku uchwała, co następuje:

§ 1. Komisja Habilitacyjna po zapoznaniu się z dorobkiem Habilitanta i recenzjami stwierdza, że osiągnięcia naukowe zatytułowane *Jakościowo zorientowane doradztwo zawodowe* nie stanowi znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej psychologia. Habilitant nie wykazuje się istotną aktywnością naukową. **Komisja wyraża negatywną opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu dr Henrykowi Jarosiewiczowi** w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

Uzasadnienie:

W postępowaniu habilitacyjnym wszczętym dnia 28 listopada 2023 roku na wniosek dr Henryka Jarosiewicza przygotowane zostały cztery recenzje. Konkluzje są następujące: w trzech recenzjach – konkluzje są negatywne i stwierdzają, że przedstawione osiągnięcia nie odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r., poz. 742 z późn. zm.). W jednej recenzji konkluzja jest pozytywna i kończy się stwierdzeniem, że przedstawione przez habilitanta osiągnięcia naukowe spełniają wymagania określone w art. 219 ust. 1 pkt 2.

Komisja habilitacyjna wzięła pod uwagę:

I. Spełnienie wymogów ustawowych tj.:

- a) posiadanie doktoratu z określonej dziedziny
- b) osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, o których mowa w art. 219, ust. 2a, b;
- c) istotną aktywność naukową realizować w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej [wraz z kopiami dokumentów potwierdzających określone osiągnięcia, w szczególności dotyczące staży naukowych, grantów, publikacji powstałych w wyniku prowadzenia badań w więcej niż jednej jednostce naukowej, o której mowa w art. 219, ust.3.

II. Omówiła także osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne habilitanta.

Podstawą sformułowanych przez komisję ocen dokonań wymienionych w punktacji 1-3 była monografia pt. *Psychologia dążeń i skłonności zawodowych*, dorobek towarzyszący oraz wykazana w dokumentacji aktywność naukowa w więcej niż jednej instytucji naukowej.

W opinii większości członków komisji, główne osiągnięcia naukowe i dorobek towarzyszący dr Henryka Jarosiewicza nie stanowią znaczącego wkładu w rozwój

psychologii. Ponadto dr Henryk Jarosiewicz nie wykazał się istotną aktywnością realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej. Tym samym nie spełnia warunków do postawienia wniosku o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

W trakcie posiedzenia komisji habilitacyjnej ds. postępowania dr Henryka Jarosiewicza negatywną opinię wyrazili następujący członkowie:

prof. dr hab. Mariola Łaguna, KUL: oceniając główne osiągnięcie monografię pt. *Psychologia dążeń i skłonności zawodowych*, wskazała, że na uznanie zasługuje podjęcie próby zaproponowania teoretycznego modelu wyjaśniającego różne aspekty funkcjonowania człowieka. Zasugerowała, że takie próby należą do rzadkości we współczesnej psychologii. Podobnie stwierdziła, że cenne jest to, że monografia odwołuje się do źródeł (klasyki) refleksji w psychologii i filozofii nad aktywnością człowieka.

Jednocześnie wskazała również, że w realizacji tej próby zaproponowania teoretycznego modelu jest wiele słabości, które sprawiają, że nie można uznać, że główne osiągnięcie ma znaczący wkład w dziedzinę psychologii. Po pierwsze, zauważyła, że z lektury monografii wynika, że celem monografii jest opracowanie podstaw teoretycznych Obrazkowego testu zawodów Achtnicha. W monografii habilitant stara się wyjaśnić koncepcję, na której została skonstruowana metoda, a autorski wkład polega na rozwinięciu też Achtnicha i zaproponowaniu Filmowego tekstu skłonności zawodowych. Jednakże nie jest jasne na ile.

Filmowego tekstu skłonności zawodowych jest autorskim narzędziem a na ile modyfikacją Obrazkowego testu zawodów Achtnicha. Zatem trudno jest określić jaki jest wkład monografii w rozwój psychologii. Po drugie wskazała, że istotnym mankamentem monografii jest brak nawiązania do aktualnego stanu wiedzy tj., brak odwoływania się do najnowszej literatury przedmiotu (nieliczne źródła opublikowane po roku 2000) i brak przeglądu aktualnej światowej literatury, brak źródeł obcojęzycznych (tj., jedynie 10 cytowań i do 2000 roku). Po trzecie w prezentowanym modelu teoretycznym brakuje dbałości o precyzję i spójność terminologii. Wyodrębnione w tekście kategorie interpretacyjne nie są wystarczająco uzasadnione ani w teorii, ani w empirii, nie wiadomo jakie jest źródło opisów wyróżnionych typów charakteru i nie ma informacji na temat ich empirycznej weryfikacji. Jest to znacząca słabość pracy, gdyż monografia oferuje narzędzie, które bez empirycznego uzasadnienia, może być źle interpretowane w praktyce doradczej. Innymi słowy mankamenty proponowanego narzędzia obejmują „brak jasności co do klasyfikacji potrzeb, kryteriów, uporządkowania typologii. Z kolei „analizy teoretyczne nie przynoszą wniosków, które pozwoliłyby na zrozumienie, co dokładnie ta metoda mierzy i w jaki sposób interpretować wynik”. W ocenie recenzentki cel „wyjaśnienie istotny metody i jej zaplecza teoretycznego nie został osiągnięty”. W podsumowaniu oceny monografii Recenzentka wskazała, że pomimo ambitnych celów, jakie postawił sobie Autor monografii, wskazane jej mankamenty skłaniają mnie do konkluzji, że nie wnosi ona znaczącego wkładu do aktualnego stanu badań w zakresie psychologii”.

W ocenie aktywności naukowej poza osiągnięciem głównym Recenzentka podkreśliła fakt, że prawie wszystkie publikacje są publikacjami jedno-autorskimi, obecnie tego typu publikacje należą, w psychologii, do rzadkości. Dodała także, że część publikacji została dofinansowana z funduszu europejskiego „Dobry wybór na start”, który jest funduszem na działania aplikacyjne i praktyczne, nie stricte naukowe. Jednocześnie zauważyła, że niektóre z publikacji stanowią powtórzenia treści zawartych w monografii. Także „większość publikacji została napisana w języku polskim co ogranicza ich zasięg

oddziaływania". Podkreśliła, że aktywność naukowa poza uczelnią także nie jest zadowalająca, gdyż dotyczy nadzoru na studiach podyplomowych, czyli nie ma charakteru stricte aktywności naukowej (a raczej dotyczy działalności dydaktycznej związanej z popularyzowaniem nauki). Dorobek dydaktyczny, organizacyjny i popularyzatorski został oceniony przez Recenzentkę pozytywnie - jako wystarczający. Recenzentka wskazała, że habilitant ma wkład w rozwój polskich badań nad zagadnieniem poradnictwa zawodowego natomiast nie ma wkładu w rozwój psychologii na świecie.

KONKLUZJA: Podsumowując recenzentka stwierdziła, że ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego jest pozytywna podczas gdy ocena osiągnięcia głównego jest negatywna - nie stanowi ono istotnego wkładu do rozwoju psychologii.

dr hab. Katarzyna Ślebarska, prof. UŚ: oceniając osiągnięcie główne – monografię pt. *Psychologia dążeń i skłonności zawodowych* uznała, że habilitant podjął się ambitnego zadania – wyjaśnienia kariery zawodowej człowieka w sposób całościowy, jak również zaproponował narzędzie do jakościowej diagnozy skłonności zawodowych. Jednocześnie wskazała, że realizując to zadanie skupił się głównie na Obrazkowym Teście Zawodów Achtnicha i teoriach związanych z tym testem. Ponadto zauważyła, że problem monografii jest ujęty w tak szeroki sposób, że gubi się wątek wyводу, a niektóre treści ujęte w monografii są słabo powiązane z tematem monografii. O ile recenzentka doceniła treści prezentujące szeroką wiedzę na temat klasycznych modeli i teorii z zakresu psychologii, filozofii i teologii to jednocześnie wskazała jako istotne uchybienie monografii brak współczesnych ważnych teorii i koncepcji z zakresu psychologii pracy. Za kolejny mankament monografii uznaje także brak czytelnej metodologii proponowanego narzędzia tj., opisu adaptacji i empirycznego uzasadnienia. Podsumowując ocenę głównego osiągnięcia Recenzentka stwierdziła, że ze względu na wskazane niedociągnięcia monografii, nie ma ona znaczącego wkładu w rozwój dziedziny psychologii.

Oceniając dorobek towarzyszący i aktywność naukową habilitanta recenzentka wskazała, na mały zasięg oddziaływania prac ze względu na bardzo niski współczynnik ich cytowani a także na charakter koncepcyjny i poglądowy publikacji, które mają znaczenie w większym stopniu dla dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego a nie stricte naukowego. Według Recenzentki wymóg dotyczący aktywności naukowej habilitanta związanej z realizowaniem badań w zewnętrznych zespołach i ośrodkach badawczych nie został spełniony.

O ile ocena dorobku – osiągnięcia głównego i aktywności naukowej została oceniona jako niespełniająca wymogów ustawy to działalność dydaktyczna i organizacyjna została oceniona przez Recenzentkę pozytywnie.

KONKLUZJA: Podsumowując Recenzentka stwierdziła, że „główne osiągnięcie jak i dorobek towarzyszący nie są wystarczające, aby uznać, że za istotny wkład w rozwój dyscypliny psychologia.

dr hab. Bohdan Rożnowski, prof. KUL: oceniając osiągnięcie główne – monografię pt. *Psychologia dążeń i skłonności zawodowych* wskazał, że monografia pomimo deklaracji autora, że jest publikacją empiryczną, tj., nie zawiera żadnych badań własnych autora, natomiast jest propozycją wprowadzenia nowych terminów do psychologii – skłonności zawodowych i dążeń zawodowych i prezentacją metody badania tych skłonności Obrazkowym tekstem zawodów Achtnicha. Recenzent wskazał, że nawet gdyby przyjąć, że publikacja jest napisana w innym niż empiryczne podejściu (tzn., psychologii filozoficznej to tu także nie będzie spełniać wymogów stawianych naukowym pracom

pisanych tą metodą. Jest tak gdyż podstawowym wymogiem tej metody jest spójność teoretyczna, której w monografii brakuje. Mianowicie w monografii korzysta się z terminologii pochodzącej z różnych paradygmatów (np. psychoanalizy, psychologii poznawczej, psychologii humanistycznej). Istotnym mankamentem monografii jest także brak odniesienia do terminów współczesnej psychologii. Recenzent podkreślił, że pomimo, iż habilitant podjął się ambitnego celu – przeglądu szerokiej gamy klasycznych koncepcji psychologicznych to pominął dorobek współczesnej psychologii. Poważnym mankamentem monografii jest właśnie „brak odwołania się do aktualnego stanu wiedzy psychologicznej”, który stanowi poważny argument przeciw przyjęciu stanowiska, że publikacja ta ma wkład w rozwój dziedziny psychologii.

Oceniając dorobek towarzyszący Recenzent wskazał, że liczbowo dorobek jest wystarczający jednocześnie wskazał jako słabość tego dorobku jego lokalny zasięg - określony poprzez nieliczne cytowania. Podobnie wskazał, że pomimo, iż habilitant uczestniczył w wielu konferencjach to nie uczestniczył w żadnej, która miała miejsca poza krajem.

Recenzent podkreślił, że w dziedzinie popularyzatorskiej dorobek habilitanta jest znaczący. Pozytywnie też ocenił działalność dydaktyczną i organizacyjną habilitanta w tym jego zaangażowanie w realizację ważnych projektów wdrożeniowych związanych z praktyką doradczą.

KONKLUZJA: Podsumowując Recenzent stwierdził, że główne „osiągnięcie nie spełnia wymagań stawianych w procesie ubiegania się o stopień doktora habilitowanego wypisanych w systemie z dnia 14 marca 2002, za to pozytywnie ocenia aktywność popularyzatorską i aplikacyjną”.

dr hab. Kinga Lachowicz-Tabaczek, prof. UWr: stwierdziła, że ma wątpliwości co do tego na ile monografię można uznać za osiągnięcie naukowe. Wskazała, że patrząc na warstwę teoretyczną monografii, którą autor mocno akcentuje w monografii to trudno jest określić na czym polega propozycja koncepcji, gdyż nie zawiera jasno opisanych i spójnych założeń. Wątpliwość także budzi to jak traktować propozycję koncepcji, która stanowi podłoże teoretyczne metody innego autora. Pomimo, że w pracy dostrzega się wysiłek intelektualny autora, to próba dopasowania swojej koncepcji do metody innego autora może być nieuzasadniona. W pracy brakuje empirii, w związku z tym trudno określić, jak działa proponowana metoda tzn., jaka jest jej trafność i rzetelność. Publikacje towarzyszące w większości stanowią różne warianty treści zawartych w monografii. Działalność organizacyjną i popularyzatorską oceniła pozytywnie i stwierdziła, że trudno jest jej wypowiedzieć co do oceny działalności dydaktycznej habilitanta.

KONKLUZJA: Podsumowując recenzentka stwierdziła że monografia nie daje podstaw do uznania ani w warstwie empirycznej, ani teoretycznej nie pozwalają na uznanie istotny wkład w dziedzinę psychologii.

dr hab. Izabela Lebeda, prof. UWr: oceniając osiągnięcie główne stwierdziła, że ma wątpliwości co do części teoretycznej i braku odwołania się do współczesnych koncepcji psychologicznych. Ponadto stwierdziła, że powstaje pytanie, czy samo opracowanie narzędzia, które nie jest autorskie nie stanowi według niej wystarczającego wkładu. Największą jednak jej wątpliwość budzi brak empirii i weryfikacji proponowanego narzędzia. W monografii brak informacji metodologicznej zatem monografia nie spełnia warunku koniecznej replikowalności. W dorobku towarzyszącym brakuje danych metodologicznych i empirycznych. Natomiast działalność dydaktyczną i organizacyjną oceniła pozytywnie.

KONKLUZJA: Podsumowując recenzentka stwierdziła, że brakuje przesłanek do przyjęcia, że oceniane osiągnięcie stanowi wkład w dziedzinę psychologii.

W trakcie posiedzenia komisji habilitacyjnej ds. postępowania dr Henryka Jaroszewicza pozytywną opinię wyraziła następująca członkini:

dr hab. Anna Paszkowska-Rogacz, prof. UŁ: wskazała, że na podstawie opisu zamieszczonego w autoreferacie, ma wątpliwość co do tego, co stanowi główne osiągnięcie habilitanta. Dodała, że z opisu wynika, że dotyczy ono dwóch obszarów mianowicie, zjawiska pracy i zarządzania pracą oraz teorii i praktyki doradztwa zawodowego, lecz brakuje wskazania konkretnych prac, które składają na każde z tych dwóch obszarów osiągnięć.

Zatem uznała za główne osiągnięcie habilitanta te dwa obszary - zjawisko pracy i zarządzania pracą oraz teoria i praktyka doradztwa zawodowego. Odnosząc do monografii *Psychologia dążeń i skłonności zawodowych* oceniła je pozytywnie. Wskazała, że monografia dostarcza modelu podmiotu osobowego w kontekście pracy i w ten sposób umożliwia lepsze zrozumienie zagadnień pracy. Recenzentka podkreśliła także, że monografia dostarcza narzędzi, które umożliwiają lepsze zrozumienie i diagnozowanie skłonności zawodowych. Podkreśliła szczególne znaczenie adaptacji jakościowej metody Obrazkowego testu zawodów Achnicha opisanego w monografii. Za szczególnie cenny uznała fakt, że narzędzie to pozwala na diagnozowanie skłonności zawodowych na trzech poziomach: temperamentu, charakteru i osobowości zawodowej.

Recenzentka oceniła także pozytywnie dorobek towarzyszący jako bezpośrednio związany z osiągnięciem habilitacyjnym, i dostarczający praktycznej wiedzy na temat rozwoju kariery zawodowej i tego jak kształtować i rozwijać świadomość organizacji. Wiedza ta dostarcza cennych wskazówek dla menedżerów, doradców kariery i pracowników zainteresowanych rozwojem swojej kariery.

Recenzentka pozytywnie także oceniła działalność dydaktyczną i organizacyjną habilitanta.

KONKLUZJA: Podsumowując recenzentka oceniła, że dorobek Habilitanta jest wartościowy i wnosi wkład i innowacyjność do teorii i praktyki i edukacji psychologicznej i spełnia wymogi stawiane ustawowo pracom habilitacyjnym.

prof. dr hab. Anna Zawadzka, UG: przewodnicząca komisji habilitacyjnej podsumowując stwierdziła, że zgadza się z opiniami większości członków komisji, że głównego osiągnięcia (monografia - *Psychologia dążeń i skłonności zawodowych*) jak i dorobku towarzyszącego nie można uznać za dorobek stricte naukowy, gdyż brak w nim badań i empirycznej weryfikacji proponowanych narzędzi. Stwierdziła także, że poważnym mankamentem osiągnięcia głównego jest brak odwołania do współczesnych badań i teorii. Wskazała także na niskie wskaźniki cytowalności publikacji habilitanta co dowodzi niewielkiego oddziaływania na innych badaczy i naukę. Natomiast podobnie, jak większość Komisji, aktywność dydaktyczną, organizacyjną i popularnonaukową oceniła pozytywnie.

Dodatkowo zauważyła także, że autoreferat dr Henryka Jaroszewicza nie został przygotowany z należytą klarownością np., autoreferat opiera się na opisie obszarów zainteresowań habilitanta a dla jasności wyводу powinien opierać się na opisie osiągnięcia głównego i następnie - osiągnięć /publikacji towarzyszących. Także dodała, że osiągnięcie główne, podane we wniosku do RDN, nie jest zgodne z osiągnięciem podanym w wykazie osiągnięć.

KONKLUZJA: Osiągnięcie naukowe i towarzysząca działalność naukowa dr Henryka Jarosiewicza nie stanowią wkładu w rozwój dyscypliny i nie odpowiadają wymaganiom określonym w art., 219 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018. Prawo o szkolnictwie Wyższym.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Komisja Habilitacyjna ds. postępowania dr Henryka Jarosiewicza:

1. prof. dr hab. Anna Zawadzka, UG – przewodnicząca komisji
2. prof. dr hab. Mariola Łaguna, KUL – recenzentka
3. dr hab. Katarzyna Ślebarska, prof. UŚ – recenzentka
4. dr hab. Bohdan Rożnowski prof. KUL – recenzent
5. dr hab. Anna Paszkowska-Rogacz, UŁ – recenzentka
6. dr hab. Kinga Lachowicz-Tabaczek, prof. UW r – członkini komisji
7. dr hab. Izabela Lebuda, prof. UW r – sekretarka komisji

*Przewodnicząca Komisji
ds. postępowania dr Henryka Jarosiewicza
o nadanie stopnia doktora habilitowanego*

prof. dr hab. Anna Zawadzka, UG